

Woorden en bouwstenen

Hugo Sonnevile

Spaans / Italiaans

J.B. VUYK-BOSDRIESZ. *Van Dale Praktijkwoordenboek Spaans-Nederlands*. – Utrecht-Antwerpen, Van Dale Lexicografie, 2007, gekart., 22 x 15, XIX-870 p., ISBN 978-90-6648-266-1, € 49,50 (boek + cd-rom).

J.B. VUYK-BOSDRIESZ. *Van Dale Praktijkwoordenboek Nederlands-Spaans*. – Ibid., 2007, gekart., 22 x 15, XIX-905 p., ISBN 978-90-6648-267-8, € 49,50 (boek + cd-rom).

Set *Van Dale Praktijkwoordenboeken Spaans-Nederlands en Nederlands-Spaans*. – Ibid., 2007, gekart., 22 x 15, ISBN 978-90-6648-270-8, (2 vol. + 2 cd-roms) € 99.

Van Dale Zanichelli Praktijkwoordenboek Italiaans-Nederlands. Onder redactie van Vincenzo LO CASCIO. – Utrecht-Antwerpen, Van Dale Lexicografie; Bologna, Zanichelli, 2007, gekart., 22 x 15, XXXVI-1107 p., ISBN 978-90-6648-268-5, € 49,50 (boek + cd-rom).

Van Dale Zanichelli Praktijkwoordenboek Nederlands-Italiaans. Onder redactie van Vincenzo LO CASCIO. – Ibid., 2007, gekart., 22 x 15, XXXIV-1271 p., ISBN 978-90-6648-269-2, € 49,50 (boek + cd-rom).

Set *Van Dale Zanichelli Praktijkwoordenboeken Italiaans-Nederlands en Nederlands-Italiaans*. – Ibid., 2007, gekart., 22 x 15, ISBN 978-90-6648-271-5, (2 vol. + 2 cd-roms) € 99.

Het aanbod Van Dale vertaalwoordenboeken werd onlangs verrijkt met een reeks 'Praktijkwoordenboeken'. Na de publicatie van de woordenboeken Engels (2005), Duits en Frans (2006), volgden de hier besproken vertaalwoordenboeken Spaans en Italiaans.

De Praktijkwoordenboeken Spaans-Nederlands en Nederlands-Spaans zijn sterk uitgebreide en geactualiseerde versies van de vier jaar voordien verschenen Koenen woordenboeken van dezelfde auteur¹. De lexicons Italiaans-Nederlands en Nederlands-Italiaans zijn gebaseerd op de Van Dale Zanichelli Handwoordenboeken².

¹ De Koenen woordenboeken Spaans (2003) zijn op hun beurt bijgewerkte en vermeerderde versies van de *Wolters' Ster Woordenboeken Spaans-Nederlands* en *Nederlands-Spaans*, Groningen, ¹1986, ²1991, ³1996 (2de druk in de nieuwe spelling).

² Zie de bespreking in dit tijdschrift, 27ste jg., 2002, nr. 1, p. 48-49.

De naslagwerken zijn bedoeld voor iedereen die voor de studie, het werk of de vakantie met de vreemde taal in aanraking komt en geen behoefte heeft aan de volledigheid van de Grote Van Dale Woordenboeken³. In de nieuwe uitgaven werden diverse hedendaagse woorden en begrippen toegevoegd. Elk van de hier voorgestelde delen bevat tussen vijfenveertig- en ruim vijfenzestigduizend in het zwart gedrukte trefwoorden, gevolgd door de in het blauw weergegeven equivalenten in de doeltaal. De auteurs trokken de nodige ruimte uit voor courant idioom en woordverbindingen.

Een noviteit in de Praktijkwoordenboeken zijn de honderden informatiekaders met taaltips, praktische thematische woordenschat⁴ en relevante gegevens⁵ over de meeste landen van onze planeet. De kaders maken de nieuwe woordenboeken heel geschikt voor gebruik op kantoor.

Achter in elk lexicon is een grammaticaal compendium van de uitgangstaal opgenomen. De delen Nederlands-Spaans en Nederlands-Italiaans bevatten daarenboven een vademecum voor het schrijven van zakenbrieven (met briefmodellen) in de doeltaal, namelijk het Spaans resp. het Italiaans. Het toemaatje zal door woordenboekgebruikers uit het bedrijfsleven beslist op prijs gesteld worden.

Voor personen die een elektronisch woordenboek verkiezen, is bij elk Praktijkwoordenboek een cd-rom (voor Windows 98 of hoger) geleverd met de volledige inhoud van het boekdeel.

Frankrijk

Guy MASSIN-LE GOFF. *Les châteaux néogothiques en Anjou*. Préface de Jean-Michel Leniaud. – Paris, Éditions Nicolas Chaudun, 2007, geb., 26 x 18, 287 p., ISBN 978-2-35039-032-1, € 39. LE FOND DES CHOSES.

De neogotische burgerlijke architectuur vormt een miskend en door de slopershamer bedreigd onderdeel van het westerse kunstpatrimonium. Ten zuiden van de Loire, in de landstreek Anjou, werden vanaf de jaren 1840 vijfenzeventig neogotische kastelen opgetrokken. De stijl werd er nog tot in het eerste kwart van de vorige eeuw aangehouden. Het met vele kleurenfoto's geïllustreerde boek, waarin G. Massin-Le Goff zijn proefschrift⁶ voor een ruim publiek toegankelijk maakt, laat de lezer kennismaken met zestig kastelen en belicht de opvattingen van ontwerpers én opdrachtgevers.

De opdrachtgevers – behalve een meerderheid van bouw^{heren} waren er een twintigtal dames bij – hadden hun roots in de regio en behoorden vaak tot onderling gelieerde families. Ze informeerden en beïnvloedden elkaar, waardoor ze opteerden voor dezelfde stijl voor hun 'optrekje', dat de nodige ruimte, rust en comfort moest bieden. In een aantal gevallen vorm-

³ Er verschenen Grote Vertaalwoordenboeken Duits, Engels, Frans en Spaans (in boekvorm, 2 vol. per taal, en op cd-rom, één cd-rom per taal). Begin 2008 worden nieuwe elektronische versies (ook online, met voordelige jaarlijkse update-optie) van diverse vertaalwoordenboeken beschikbaar.

⁴ Een greep uit de thema's in het vol. Spaans-Nederlands: *accesorios del vestir*, *acciones* (aandelen), en *el avión*, *componentes del coche*, *correo electrónico*, *salsas*, *el sitio web*.

⁵ Naam, officiële naam, inwoner, inwoonster, bijvoeglijk naamwoord, hoofdstad, munt en werelddeel (alle gegevens in twee kolommen, voor resp. bron- en doeltaal). Voorts het toegangsnummer (telefoon- en faxverkeer), kenletters in websites en e-mailadressen en op motorvoertuigen.

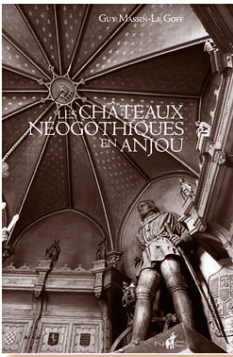
⁶ De auteur promoveerde negen jaar geleden aan de Sorbonne. – In de hier besproken uitgave bestaan het wetenschappelijk apparaat en de appendices uit een beperkte serie eindnoten, een reeks van drieënvijftig biografische schetsen van opdrachtgevers, architecten en kunstenaars, een synopsis van de familiebanden tussen de XIXde-eeuwse kasteelbewoners en een uitvoerige bronnenvermelding (publicaties en archiefstukken).

de het kasteel de kern van een domein met bijbehorende hoeve- of bedrijfsgebouwen, waarin dezelfde stijl discreter toegepast werd.

De vroegste voorbeelden van neogotische kastelen behielden het regelmatige rechthoekige grondplan van de achttiende-eeuwse ontwerpen en werden voorzien van opsmuk in de zogenaamde troubadourstijl. Gaandeweg gaven de architecten blijk van meer verbeelding en verzezen er sprookjesachtige kastelen met een uitbundige ornamentiek, ook voor de binnendecoratie⁷. In een later stadium trad een versobering in, die gepaard ging met een archeologische trend om vervallen gebouwen hun 'oorspronkelijke' uitzicht terug te geven.

De stijlkeus van de opdrachtgevers was volgens de auteur niet op ideologische gronden gebaseerd⁸, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Puginiaanse neogotiek, die in Groot-Brittannië het katholieke reveil belichaamde. De keus steunde op een esthetische voorkeur en op een behoefte aan verfijning. De bemiddelde opdrachtgevers deden meestal een beroep op architecten (René Hodé, Ernest Dainville, Gustave Tendron, e.a.), kunstenaars en ambachtslieden uit de omgeving; zodoende gaven ze blijk van verbondenheid met de eigen streek en droegen ze bij tot een relatieve herverdeling van de rijkdom. Het frequente gebruik van ter plaatse gewonnen heldere tufsteen onderstreept de regionale eigenheid van de neogotische kastelen.

Markante voorbeelden zijn onder andere de kastelen van Challain-la-Potherie, Montreuil-sur-Loir, Les Rues, Brézé, Cunaud, Salvert, Gallerande, Chandoiseau en Montivert. Achter elk

bouwwerk gaat een familiegeschiedenis schuil, waar de lezers van dit tijdschrift wellicht minder aan zullen hebben. Eén kasteelheer verdient in dit tijdschrift een speciale vermelding, namelijk graaf Théodore de Quatrebarbes, die mede door zijn huwelijk met de rijke erfgename Marie Gourreau de Chanzeaux, over een enorm vermogen beschikte. De edelman was op vele domeinen beslagen en beoefende de middeleeuwse filologie. Hij bezorgde een wetenschappelijke uitgave van het volledige werk van koning René van Anjou, voor wie hij zo een intense verering koesterde dat hij de inrichting en de decoratie van zijn bibliotheek in het kasteel van Chanzeaux (zie de illustratie) in het teken van *le bon roi René* stelde.

⁷ De architectuur was onlosmakelijk verbonden met de beeldhouwkunst (steensculptuur voor kapitelen, *culots*...; houtsnijwerk), de meubelkunst, de glazenierkunst en de kunstnijverheid: alle vormen van creatie stonden immers ten dienste van een totaalconcept.

⁸ Enkele van de besproken kastelen zijn niet eens van een kapel voorzien.